

ANÀLISI DE LA REFORMA DE LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA

PUBLICADA AL BOE D'11 DE JUNY DE 2011

L'onze de juny, el BOE publicava la nova reforma de la negociació col·lectiva via "Real Decreto-Ley" el contingut del qual pot ser modificat en posterior tràmit parlamentari. Un cop més es legisla de manera que genera inseguretat jurídica, i això en un context ja prou complicat. Sembla clar que en el darrer tram d'una negociació absolutament opaca, la patronal més vinculada al PP trenca la negociació per tal de posar pressió a un govern agònic, amb el sobreentès que un nou govern tornarà a modificar allò ara legislat. L'actual decret pot ser modificat en tràmit parlamentari i tot plegat pot ser esmenat posteriorment, de fet hi ha el compromís de fer-ho. Per tant al final de què parlem i quines ganes de negociar tindrà la patronal se d'aquí poc temps tindrà un marc normatiu encara més favorable?

A més en lloc de legislar el que se'ns diu es que s'ha traslladat allò que ja estava consensuat pels agents socials institucionalitzats, CEOE-CEPYME i CCOO-UGT, de fet més que de legislador es fa de notari. I per acabar-ho d'adobar es concreta d'una manera plena d'ambiguitats i serrells per resoldre. Què passa amb els convenis provincials, desapareixen o estan en vies de desaparició, més val dir-ho clar. Que passa amb tota l'estructura d'arbitratges vinculants, que tenen termini d'adaptació fins 30/06/12? En síntesi és una reforma amb voluntat efímera, tècnicament dubtosa i que genera inseguretat jurídica. A més d'això suposa un nou atac a la línia de flotació dels drets laborals.

S'estableix una inversió en la jerarquia normativa, si no hi acord en contra, en àmbit estatal o autonòmic, es prioritzen els convenis d'empresa en les següents matèries: Salari i complements, retribució d'hores extres i treball a torns, horari i vacances, adaptació del sistema de classificació, mesures de conciliació, podent-se ampliar. S'amplien les matèries reservades a l'àmbit estatal afegint-hi la jornada màxima anual.

Es vincula la ultraactivitat, per llei, al període de negociació del nou conveni, vuit mesos si l'anterior conveni va durar menys de dos anys i catorze mesos en la resta. Passats aquests terminis, si no hi ha pacte en contra, la vinculació normativa del conveni denunciat decau.

S'universalitza el sotmetiment a arbitratges. Tant en cas de no acord un un procés de negociació de conveni esgotats els terminis, com en procediments de modificació substancial de condicions de treball, com en cassos de mobilitat geogràfica. És un procediment que no té ancoratge jurídic clar i que posa en qüestió la via jurisdiccional del conflicte col·lectiu. El tema dels arbitratges el que farà serà atorgar més poder i recursos als agents socials institucionalitzats.

Fins ara, quan es parlava de legitimitat negociadora a nivell d'empresa, es referia a la "representació legal dels treballadors", representació unitària, comitès i delegats, i representació sindical, seccions sindicals. A partir d'ara es fa menció expressa a

les seccions sindicals, i per acord entre seccions, si sumen majoria del comitè, podran substituir els comitès o delegats en totes les negociacions. De fet aquest mecanisme pot desbancar la participació de seccions sindicals minoritàries malgrat tenir presència al comitè. És un procediment clarament antidemocràtic.

S'obre el meló dels convenis dinàmics, fins ara el negociat en conveni mantenia la seva vigència fins el final. Ara es faculta la comissió paritària per poder fer-ne modificacions més enllà de la clàssica interpretació. En definitiva allò pactat pot deixar de tenir vigència en qualsevol moment. Fins ara els pactes eren per complir-se, o això es deia, ara són per modificar-se.

Es facilita la inaplicació salarial i es regala a les empreses fins a un 5% de la jornada de distribució irregular, flexibilització en diuen.

L'estructura de la negociació també en quedarà afectada. Fins ara hi havien dos grans àmbits, convenis d'empresa i de sector. En el cas dels

d'empresa es parlava dels d'àmbit inferior, centre de treball o "franja" (col·lectiu de treballadors). En el cas dels de sector es parlava dels estatals i els d'àmbit inferior (a la pràctica autonòmics, provincials i algun de comarca). Amb la reforma es manté la lògica dels d'empresa, s'introdueix un nou cas els conveni de grup d'empreses. En els de sector es fa menció explícitament dels estatals i dels autonòmics, i només es fa referència als "d'àmbit inferior" quan es refereix a la concurrència (afectació d'un conveni per un altre). L'estructura de la negociació s'establirà a Madrid, i només es podrà afectar allò establert en conveni estatal, si hi ha acord, en l'àmbit autonòmic. De fet els convenis provincials estan en vies de desaparició.

En resum: centralització de la negociació col·lectiva, majors dificultats per a la vertebració d'un marc català de relacions laborals, reforçament dels agents institucionalitzats, CEOE-CEPYME i CCOO-UGT, major discrecionalitat per les empreses i afebliment de l'estat de dret i de la garantia jurídica. Una reforma que mereix un NO rotund.